

actie 7 BBP BPOL - toetsing aandachtsgebied	
14 / GROENE WIJK	
Gelinkte ID's :	
Gelegen in :	AW, PW, WC
Hydrografie :	polderwaterloop WO.8.4.A.1 aansluitend via WO.8.4.A op Hoofdsloot / kanaal Gent-Brugge
Gemeente :	Assebroek / Brugge
Oppervlakte :	10,3 ha
Status/versie:	ontwerp BS 15/11/2011 - terugkoppeling waterbeheerder – Polder Sint-Trudoledeken 22/11/2011 – nazicht door het ABO – ambtelijk bekken overleg 07/12/2011 – advies van de BR - bekkenraad 19/12/2011 – goedgekeurd door het BB - bekkenbestuur
Datum laatste revisie:	17-1-2012
Naam document: 14 aandachtszone GROENE WIJK v20111219	

Figuur 1: Zicht op de aandachtszone getrokken op de hoek van de Kerkdreef - Corneilliestraat

LEESWIJZER

10 Dit document omvat een analyse van het in hoofdding genoemd gebied m.b.t. het watersysteem. Deze analyse gebeurt in uitvoering van actie 7 uit het bekkenbeheerplan van het Bekken van de Brugse Polders: "Evaluatie effectief bodemgebruik in actuele en potentiële waterbergingsgebieden".

Dit document spitst zich concreet toe op de analyse naar ontwikkelingsperspectieven en aandachtspunten naar overstromingen en watersysteem voor de betreffende aandachtszone.

Voor een meer uitgebreide uitleg over hoe aandachtszones worden geselecteerd en de wijze van analyse wordt verwezen naar volgende bijhorende achtergrond documenten:

- Rapport Toetsing Signaalgebieden - Handleiding
- Bekkenspecifieke Bundel: Rapport Bekken van de BRUGSE POLDERS – Toetsing signaalgebieden - Uitvoering actie 7 bekkenbeheerplan Brugse Polders – fase 1 = selectie en prioritering
- Handleiding adviesverlening watertoets bij ruimtelijke plannen versie 1.0 te raadplegen onder <http://www.watertoets.be/richtlijnen-voor-toepassing/handleiding-voor-rup-en-bpa>

20 Deze handleiding geeft een goed beeld van de verschillende effecten die een plan kan hebben op het watersysteem.

- Het effect van gewijzigde infiltratie naar grondwater en gewijzigde afstromingshoeveelheid wordt uiteengezet op pg 18 e.v.. De gewestelijke stedenbouwkundige verordening van 1 oktober 2004 bepaalt op welke manier met hemelwater moet worden omgegaan.
- Het effect van het in beslag nemen van (natuurlijke) overstromingsgebieden wordt uiteengezet op pg 37 e.v.. De handleiding brengt tevens een aantal maatregelen aan die genomen kunnen worden om effecten te remediëren.

30 De actie "toetsing signaalgebieden" betreft geen Wateradvies, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets vermeld in artikel 8 van het decreet Integraal Waterbeleid.

De toetsing van een signaalgebied betreft een deskundige analyse van de mogelijke impact die de realisatie van een harde bestemming kan hebben op het watersysteem. Het brengt eventuele tegenstrijdigheden tussen de ontwikkelingsperspectieven en het watersysteem aan het licht en in kaart. De analyse brengt conclusies uit, zowel kwalitatief als kwantitatief, over de effecten die bebouwing en verharding van een waterbergingsgebied of waterconserveringsgebied zouden teweegbrengen. Tot slot worden suggesties gedaan over de mogelijkheden tot verdere ontwikkeling van een harde bestemming in een waterrijk gebied.

40 De Watertoets gebeurt vooralsnog bij de vergunning van ruimtelijke plannen en stedenbouwkundige plannen.

De kaarten weergegeven in deze bundel zijn ook als afzonderlijke bestanden beschikbaar onder A3 formaat.

50

Secretariaat Bekken van de Brugse Polders
p/a Vlaamse Milieumaatschappij
Zandvoordestraat 375
8400 Oostende
T 059 56 26 58
secretariaat_brugsepolders@vmm.be

INHOUD

60	1	Situering	5
	1.1	Algemeen	5
	1.2	Planologische bestemming	5
	1.2.1	Gewestplanbestemming	5
	1.2.2	BPA's	6
	1.2.3	Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Brugge (2006)	6
	1.2.4	RUP's – ARSGB	7
	1.2.5	Verkavelingen	7
	1.3	Bodemgebruik	7
	1.4	Hydrografie en reliëf	8
70	1.5	Bodem	9
	1.6	Motivering afbakening en selectie aandachtsgebied	10
	2	Juridische toets	11
	2.1	Watertoetskaarten	11
	2.1.1	Overstromingsgevoelige gebieden	11
	2.1.2	Infiltratiegevoelige bodems	12
	2.1.3	Grondwaterstromingsgevoelige gebieden	13
	2.2	Federale kaart risicozones voor overstromingen	13
	3	Beleidsmatige toets	14
	3.1	Waterbeleid	14
80	3.1.1	Bekkenbeheerplan van de Brugse Polders	14
	3.1.2	Waterhuishoudingsplan Polder Sint-Trudolededen	14
	3.1.3	Deelbekkenbeheerplan Damse Polder – Sint-Trudolededen	15
	3.2	Ruimtelijke ordening	15
	4	Toetsing aan het watersysteem	15
	4.1	Oppervlaktewaterkwantiteitsmodelleringen = OWKM	15
	4.2	Gekende overstromingen	15
	4.3	Analyse overstroomd areaal en volume aan de hand van het DHM	16
	4.4	Historische kaarten	17
	5	Conclusies	18
90	6	Suggesties naar ontwikkelingsperspectief	18

Lijst figuren

	Figuur 1:	Zicht op de aandachtzone getrokken op de hoek van de Kerkdreef - Corneilliestraat	1
	Figuur 2:	Situering aandachtszone op topokaart	5
	Figuur 3:	Gewestplan	6
	Figuur 4:	Extract uit deelplan 5b, RUP ARSGB. De bruine lijn betreft de afbakeningslijn	7
	Figuur 5:	Huidige bestaande ruimtelijke situatie	8
	Figuur 6:	Hydrografie en reliëf– ruime situering op DHM met aanduiding wegen.	9
	Figuur 7:	Bodemkaart	10
100	Figuur 8:	Voorkomen van actuele-, potentiële en waterconserveringsgebieden in en nabij het aandachtsgebied.	11
	Figuur 9:	Situering op de watertoetskaart overstromingsgevoelige gebieden	12
	Figuur 10:	Watertoetskaart: infiltratiegevoelige bodems	13
	Figuur 11:	Watertoetskaart: grondwaterstromingsgevoelige bodems	13
	Figuur 12:	Risicozones voor overstromingen – op orthofoto	14
	Figuur 13:	ROG kaart	15
	Figuur 14:	Detail digitaal hoogte model in de omgeving van aandachtszone	16
	Figuur 15:	Extract uit Réduction Cartes Cadastraux (NGI) gemeente Assebroek uit 1853	17
	Figuur 16:	Extract uit NGI kaart 1884	18

Lijst tabellen

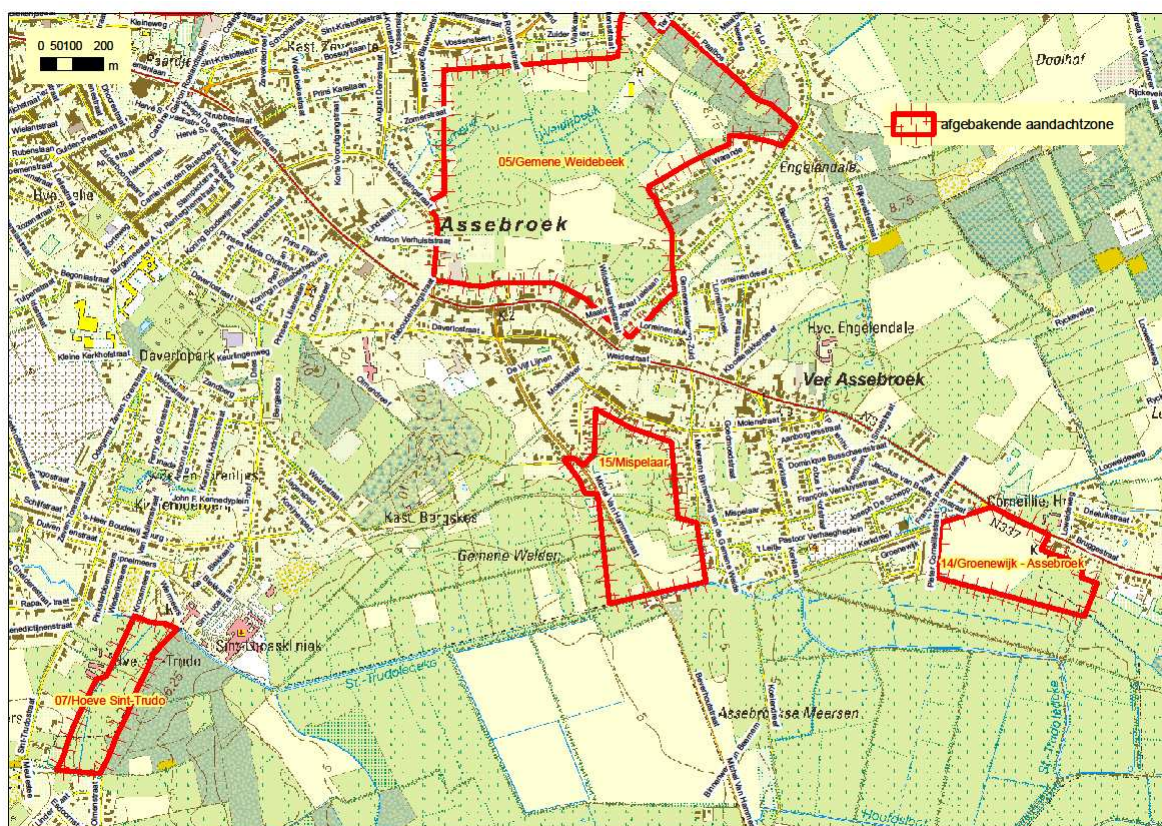
Tabel 1: Overstroomd areaal en geborgen volumes water bij overstromingen bij verschillende hoogtes . 16

1 Situering

1.1 Algemeen

De aandachtszone genaamd “Groene Wijk” situeert zich gedeeltelijk te Assebroek, Brugge en gedeeltelijk op grondgebied Beernem. Het paalt ten oosten aan de bestaande Groene Wijk met ten noorden de Kerkdreef/Bruggestraat en ten westen de Corneilliestraat.

Deze aandachtszone paalt aan het Sint-Trudoledeken doch situeert zich in het afstroomgebied van de waterloop Hoofdsloot.. Stroomafwaarts langs het Sint-Trudoledeken komt ook nog de aandachtszone “07 – Hoeve Sint-Trudo” voor.

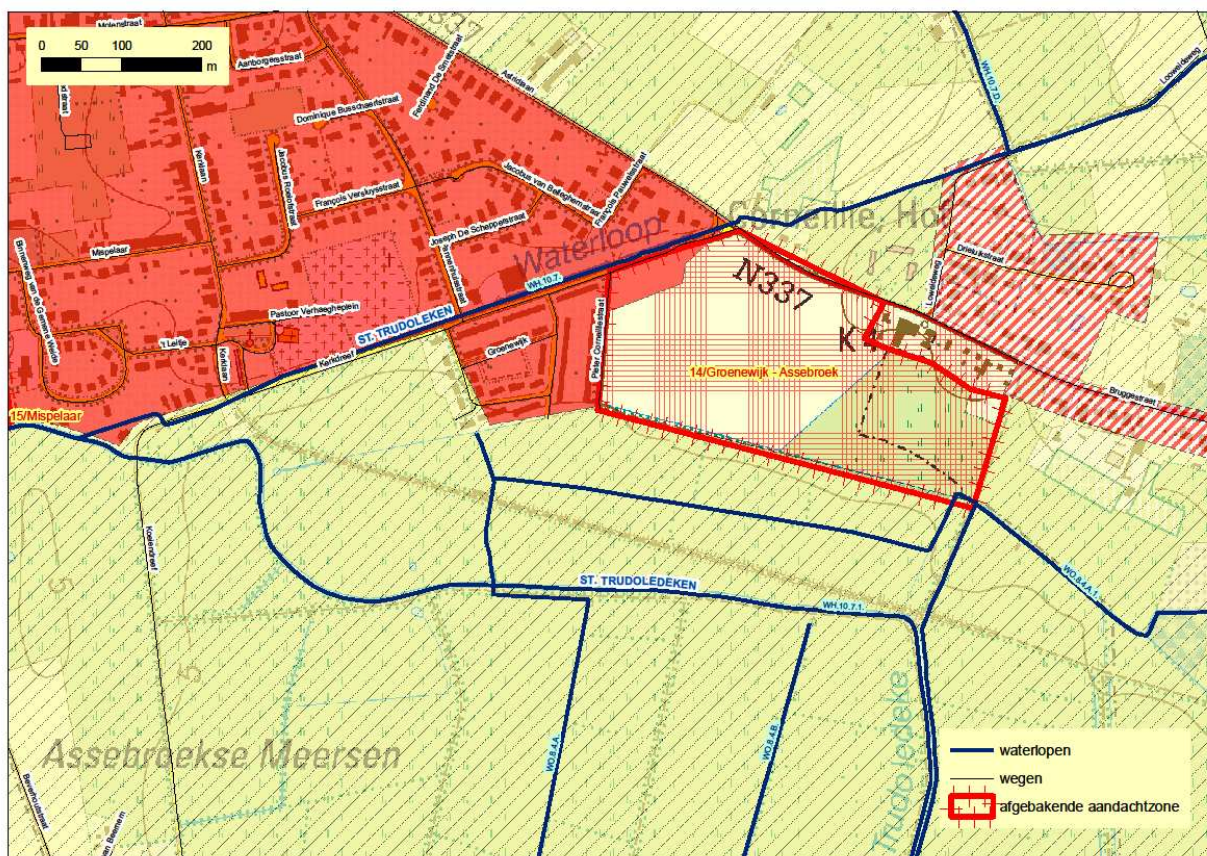

Figuur 2: Situering aandachtszone op topokaart

1.2 Planologische bestemming

1.2.1 Gewestplanbestemming

De aandachtszone is gelegen binnen het gewestplan 3, Brugge - Oostkust en wordt grotendeels aangeduid als “Woonuitbreidingsgebied”. De noordwestelijke hoek betreft woongebied.

Figuur 3: Gewestplan

1.2.2 BPA's

Er zijn geen BPA's van toepassing op het gebied.

1.2.3 Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Brugge (2006)

De aandachtszone "Groene Wijk" is in het GRS Brugge gekend onder de naam Kerkedreef. Het GRS opteert om deze zone in woonuitbreidingsgebied om te zetten in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Pg 32 : Richtinggevend gedeelte inzake nuloptiegebieden:

140

Voor de volgende woonuitbreidingsgebieden opteert de stad om ze niet aan te snijden en op te nemen in de open ruimte (de zogenaamde "nulopties", in het totaal bijna 50 hectare). De nieuwe openruimtebestemming van deze nulopties zal slechts concreet worden vastgelegd worden bij de opmaak van het RUP, hetzij op gemeentelijk vlak, hetzij door de hogere overheid. Voor elk van de nuloptiegebieden wordt hier wel een suggestie gegeven van de mogelijke toekomstige bestemming. 11. Het woonuitbreidingsgebied ten zuiden van de Kerkedreef, als onderdeel van de Assebroekse Meersen (7,6 ha). Deze zone heeft potenties als openruimteverbinding tussen Ver-Assebroek en Oedelem, en als ecologische verbidingszone tussen het meersengebied en de hoger gelegen omgeving van Rijkevelde. Een bestemming als landschappelijk waardevol agrarisch gebied is aangewezen.

150

Pg 4 : Bindend gedeelte inzake nuloptiegebieden

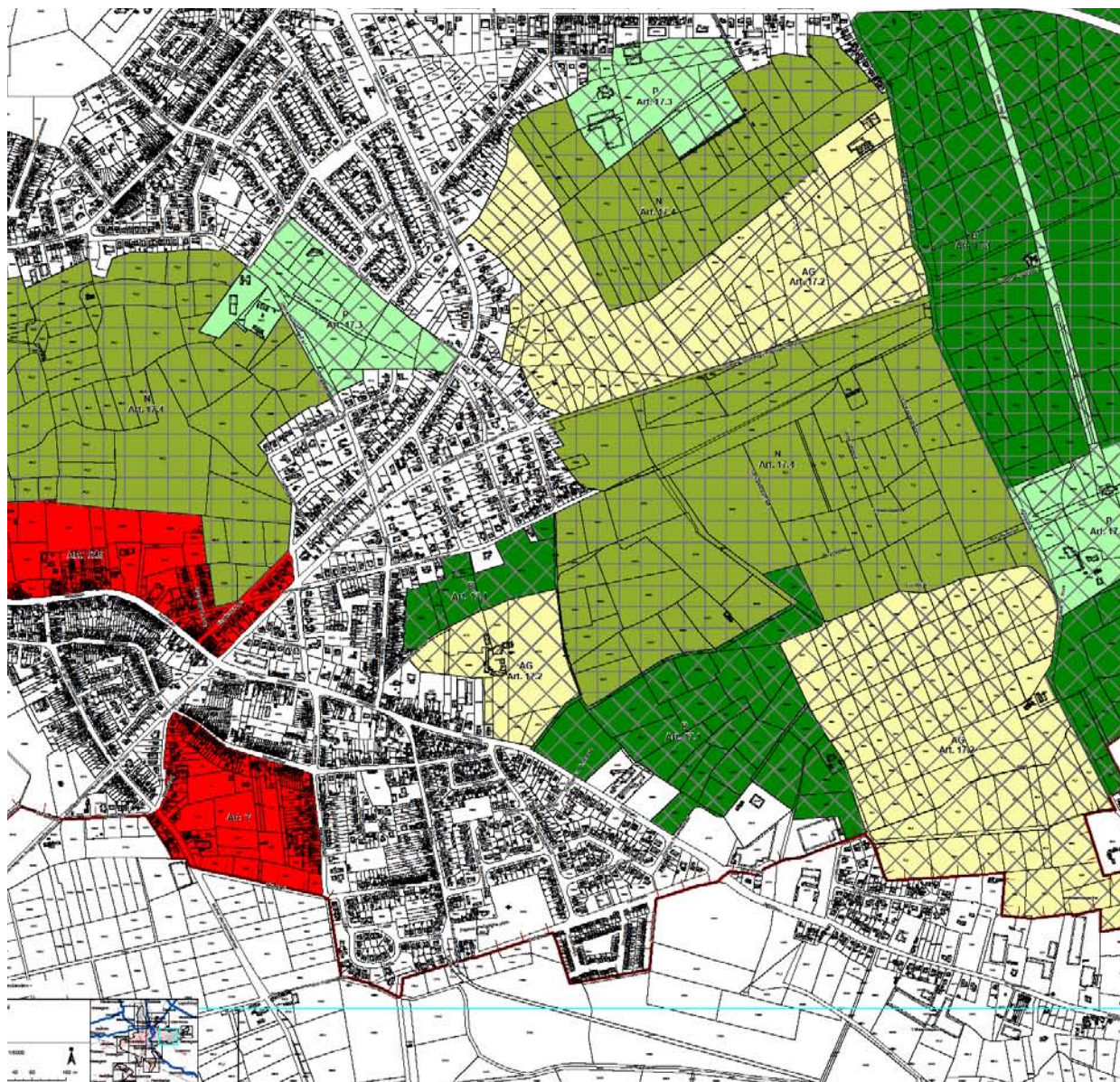
Opmaak van een GRUP voor de herbestemming naar open ruimte van de 'nuloptiegebieden':
- woonuitbreidingsgebieden ... ten zuiden van de Kerkedreef,

In uitvoering van haar gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, maakt de Stad een gemeentelijk RUP op voor herbestemming van het gebied naar open ruimte (voorontwerp in opmaak).

1.2.4 RUP's – ARSGB

De aandachtszone is niet opgenomen binnen de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Brugge. Het gebied behoort dus tot het buitengebied.

q

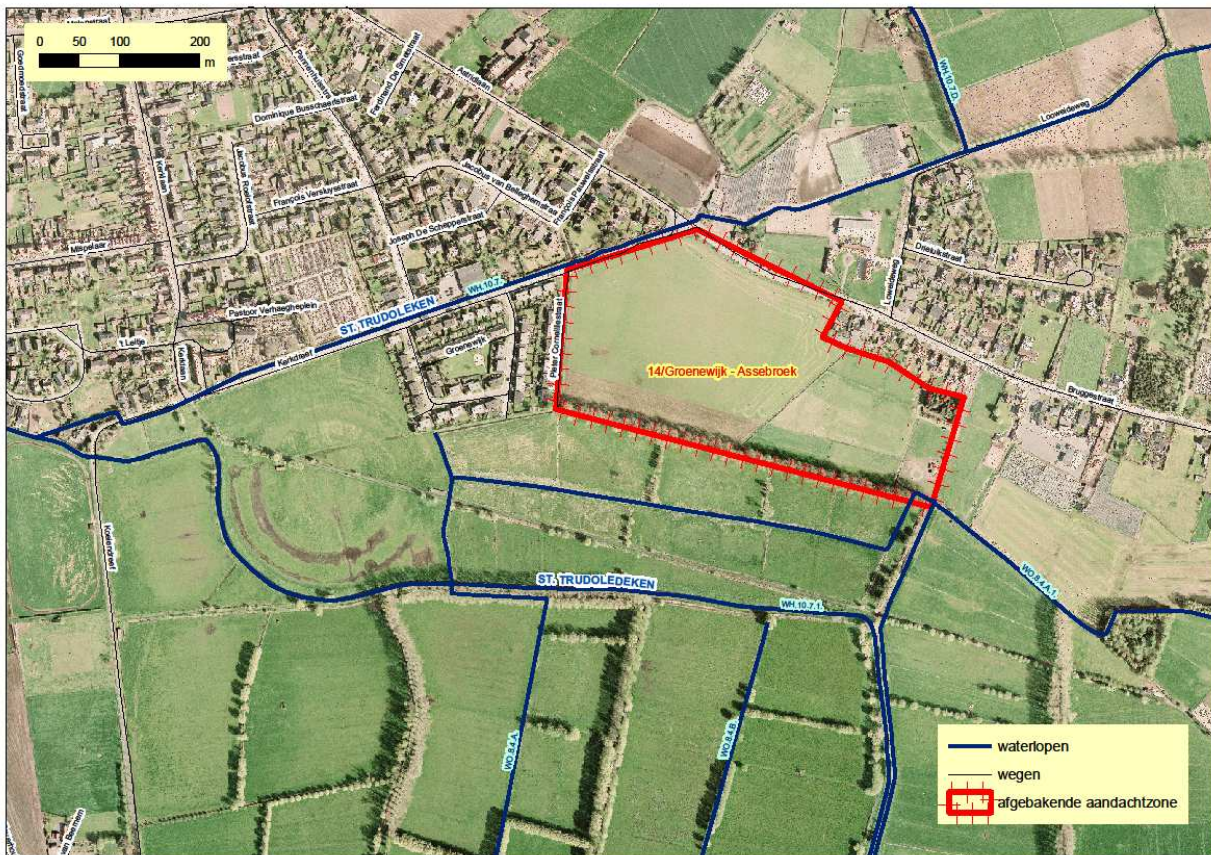

Figuur 4: Extract uit deelplan 5b, RUP ARSGB. De bruine lijn betreft de afbakeningslijn.

1.2.5 Verkavelingen

Er zijn geen goedgekeurde verkavelingen van toepassing.

1.3 Bodemgebruik

170 Figuur 5: Huidige bestaande ruimtelijke situatie
 Het ganze gebied is open en kent geen bebouwing. Het bodemgebruik is deels akker en deels weiland.

1.4 Hydrografie en reliëf

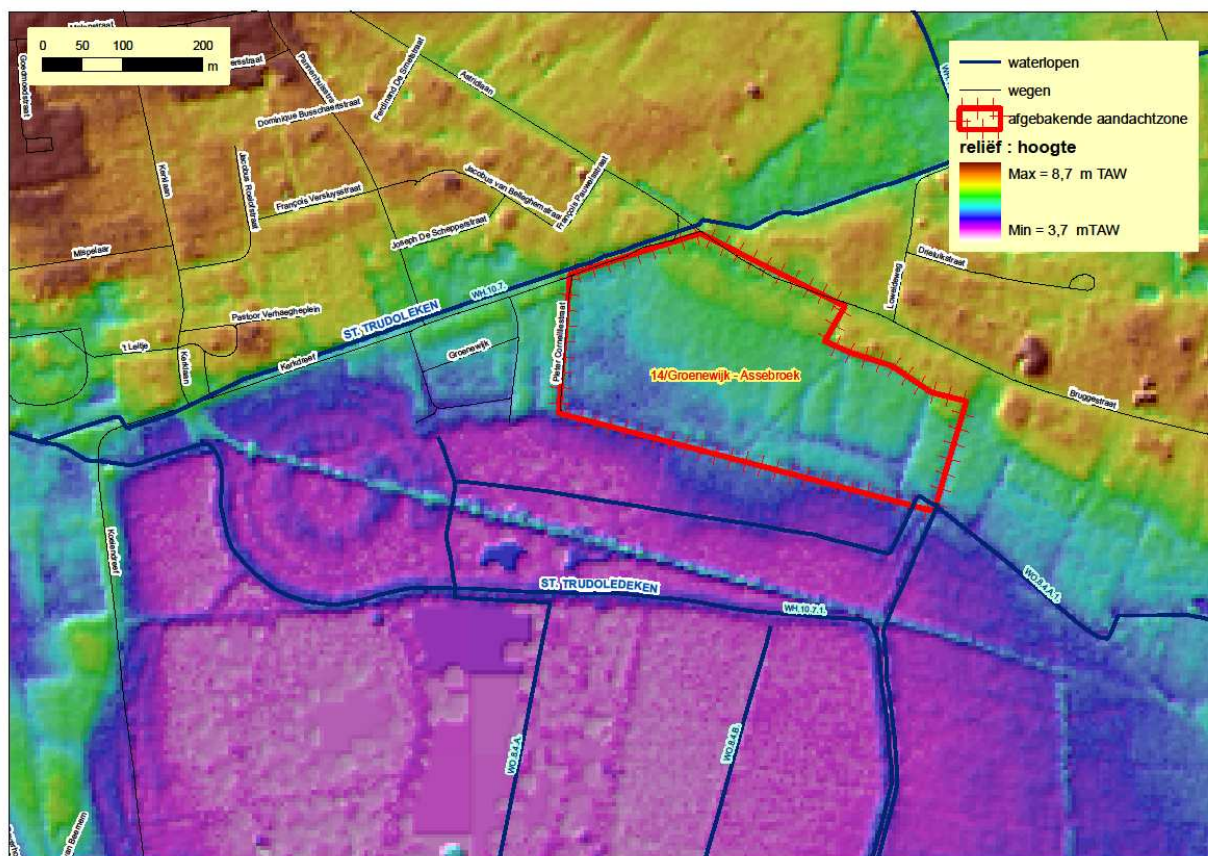
Bekken = Brugse Polders

Deelbekken = Sint-Trudoledenen

Afstroomgebied = Hoofdsloot – kanaal Gent-Oostende

Betrokken waterlo(o)p(en): polderwaterloop WO.8.4.2 zijloop van Hoofdsloot

Beheer : Oostkustpolder

Figuur 6: Hydrografie en reliëf– ruime situering op DHM met aanduiding wegen.

Alhoewel de aandachtzone gelegen is tussen 2 armen van het Sint-Trudoledeken watert het niet in deze waterlopen af. De afwatering gebeurt via een kleinere polderwaterloop dat een bovenloop is van de Hoofdsloot. Deze waterloop, de WO.8.4.A.1. sluit aan op de WO.8.4.A. welke op zijn beurt in zuidelijke richting loopt, onder de WH.10.7.1 (Sint-Trudoledeken) sifoneert en aansluit op de Hoofdsloot (W.O. 8). De letter O. in de naam betekent dat de afwatering gebeurt via Oostende.

De Hoofdsloot staat in voor de ganse afwatering van de zogenaamde Assebroeks Meersen, gelegen ten Zuiden van de waterloop Sint-Trudoledeken. De afwatering van de Hoofdsloot gebeurt via bemaling. Een bemalingsstation pompt het water uit de kom van de Assebroekse Meersen via een afvoerkanaal naar het kanaal Gent-Brugge.

De aandachtszone is gelegen op de overgang van de noordelijke dekzandrug met de Assebroekse Meersen. Het is in dit opzicht gelegen op de rand van de overstroombare zone van de Assebroekse meersen. Binnen de zone komen een aantal kleine depressies voor.

1.5 Bodem

De bodems in de aandachtzone zijn zanderig variërend van droog in het noorden tot nat aan de rand van de Assebroekse Meersen.

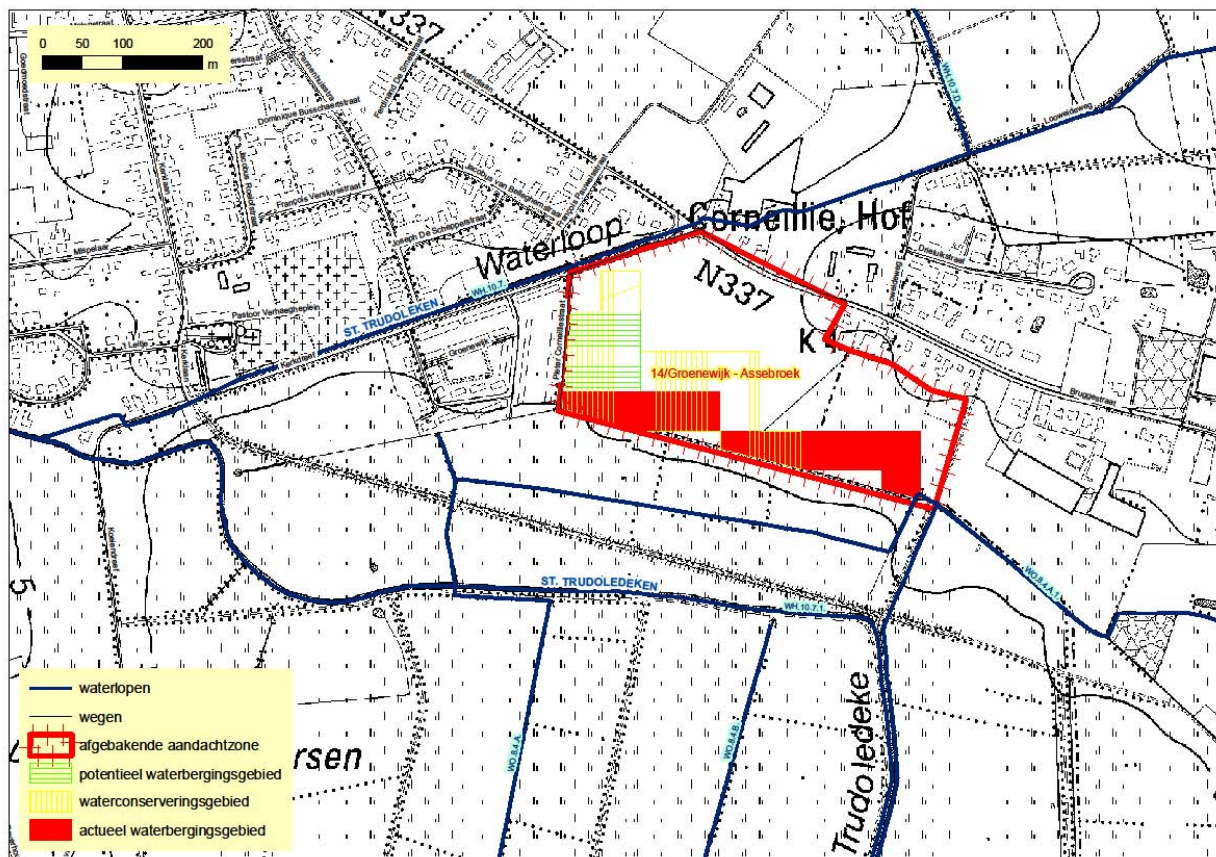
Figuur 7: Bodemkaart

1.6 Motivering afbakening en selectie aandachtsgebied

200 In het gebied komen zones voor van actuele waterberging, potentiële waterberging alsook waterconserveringsgebieden.

Het gebied is laaggelegen, paalt aan het overstroombare van de Assebroekse Meersen, en kende in het verleden regelmatig overstromingen op zijn zuidelijke rand.

Als begrenzing voor de aandachtszone wordt gekozen de contouren van het woonuitbreidingsgebied alsook van een deel van het woongebied over te nemen. Alles wat tot op heden nog niet is bebouwd.

Figuur 8: Voorkomen van actuele-, potentiële en waterconserveringsgebieden in en nabij het aandachtsgebied.

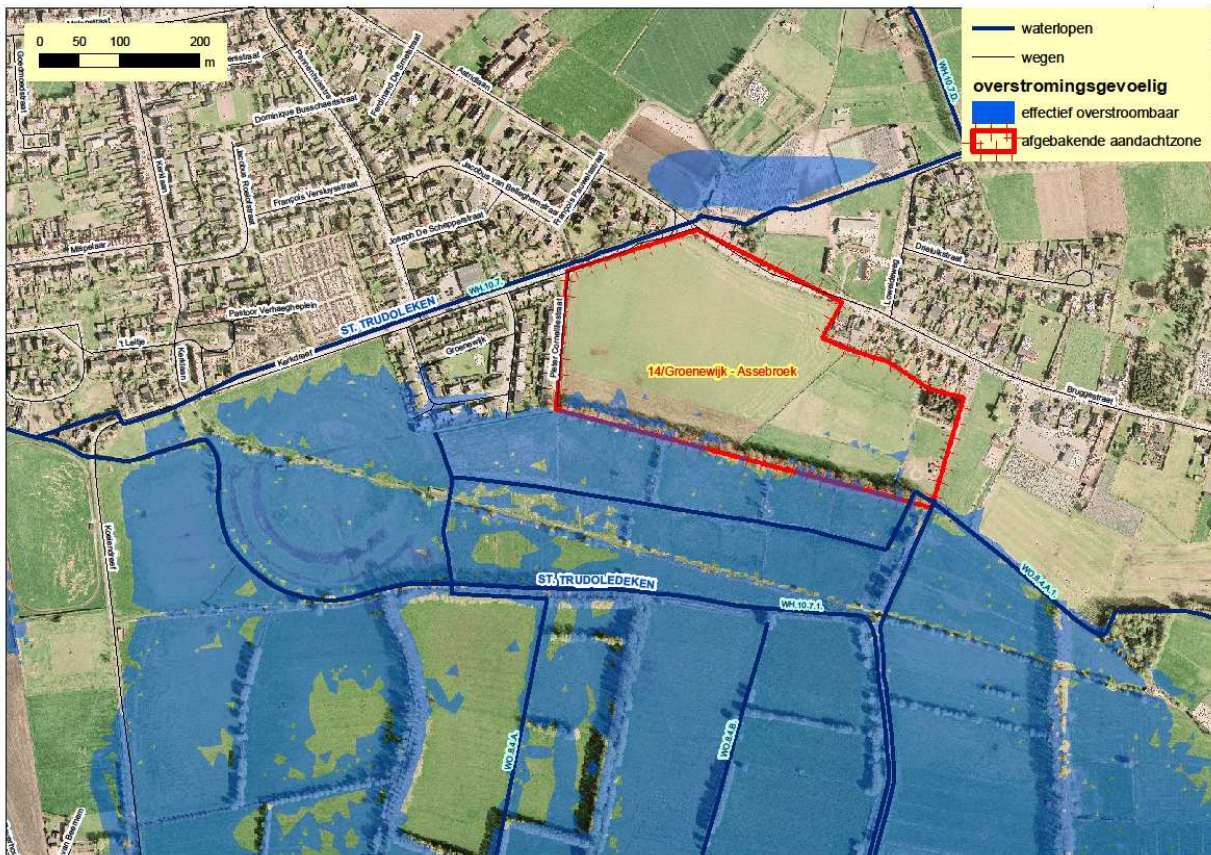
210 2 Juridische toets

2.1 Watertoetskaarten

De watertoetskaarten zijn bij besluit van de Vlaamse Regering juridisch vastgelegd. De kaart wordt gehanteerd als instrument om te beoordelen of een project al dan niet een mogelijk significante invloed heeft op het watersysteem waarvoor een advies van de bevoegde waterbeheerder noodzakelijk is.

2.1.1 Overstromingsgevoelige gebieden

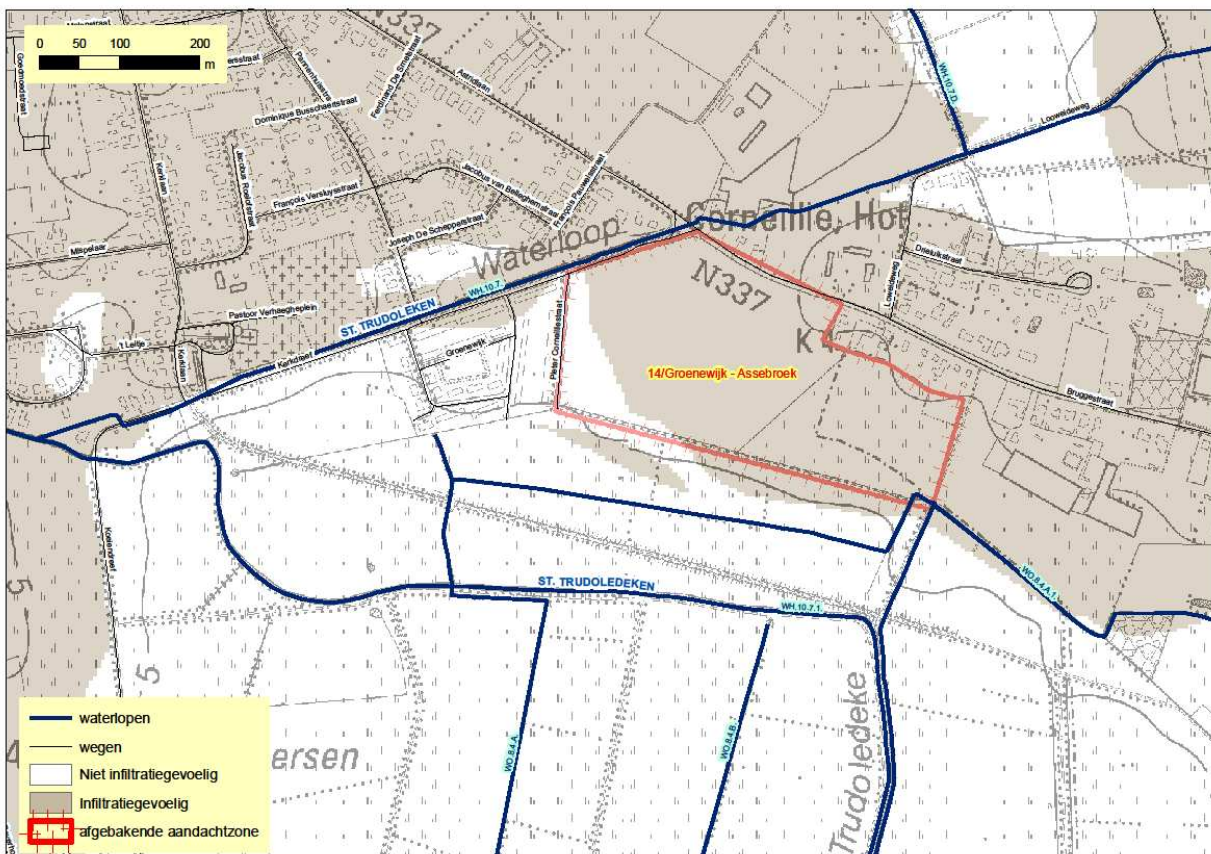
Enkel de zuidelijke rand van de aandachtszone ligt in overstromingsgevoelig gebied.

Figuur 9: Situering op de watertoetskaart overstromingsgevoelige gebieden

2.1.2 Infiltratiegevoelige bodems

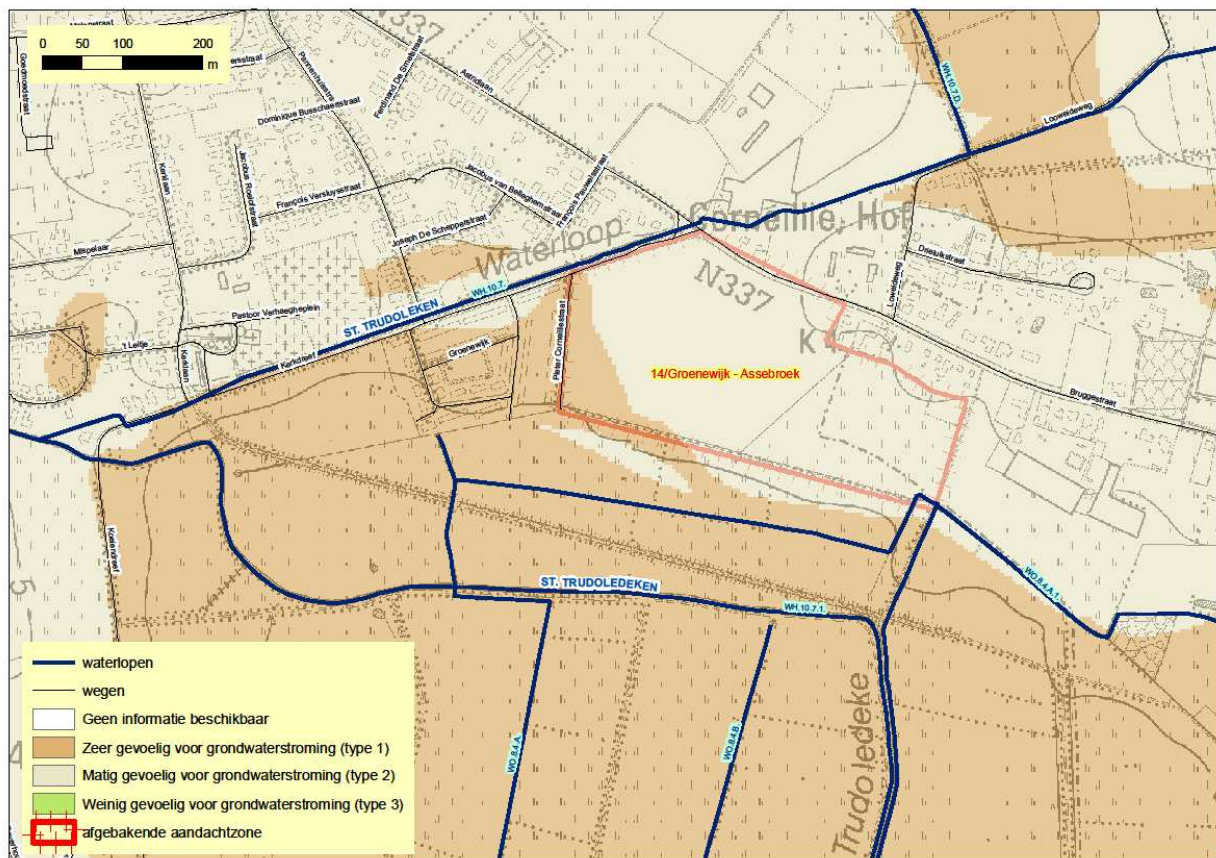
220 De bodems in de aandachtszone zijn gevoelig voor infiltratie.

Figuur 10: Watertoetskaart: infiltratiegevoelige bodems

2.1.3 Grondwaterstromingsgevoelige gebieden

De bodems zijn matig gevoelig voor grondwaterstroming met uitzondering van het zuidwestelijk deel dat zeer gevoelig is.

Figuur 11: Watertoetskaart: grondwaterstromingsgevoelige bodems

2.2 Federale kaart risicozones voor overstromingen ¹

230

De risicozones voor overstromingen bevat een nauwkeurige afbakening van risicovolle gebieden met betrekking tot de natuurrampenverzekering. De criteria waarop de risicozones worden afgebakend, zijn bepaald in het K.B. van 12 oktober 2005 waardoor enkel de gebieden getoond worden met minstens 30 centimeter overstromingsdiepte.

¹ Risicozones voor overstroming, versie 2006 (KB 23 maart 2007)

Figuur 12: Risicozones voor overstromingen – op orthofoto

Het voorkomen van risicozone voor overstromingen in het aandachtsgebied is beperkt tot enkele vlekken.

De ligging van (delen van) een aandachtsgebied in risicozone heeft een aantal juridische en financiële implicaties: conform art. 68-7 § 3, kunnen de verzekeraars m.b.t. het gevaar brand, weigeren dekking te verlenen tegen overstroming als het gaat om een gebouw dat later werd opgericht of verbouwd dan achttien maanden na datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het koninklijk besluit, dat een zone waarin het gebouw zich bevindt, als risicozone klasseert. Wie in een risicozone woont zal meer betalen voor de verzekering.

3 Beleidsmatige toets

3.1 Waterbeleid

3.1.1 Bekkenbeheerplan van de Brugse Polders

De visie van het bekkenbeheerplan streeft een optimaal behoud van de waterconserveringsgebieden en de actuele en potentiële waterbergingsgebieden na. Ze streeft naar een vrijwaring van bebouwing/verharding in de waterconserveringsgebieden en de actuele en potentiële waterbergingsgebieden. Multifunctionaliteit van waterconservering en waterberging met de sectoren huisvesting en industrie is niet aangewezen. De opmaak van deze fiche is een vertaling van deze visie.

3.1.2 Waterhuishoudingsplan Polder Sint-Trudoledeken

In het WHP Polder Sint-Trudoledeken van 2005 zijn er geen acties opgenomen waarbij de beoogde aandachtszone bij is betrokken.

3.1.3 Deelbekkenbeheerplan Damse Polder – Sint-Trudoledeken

Er zijn geen acties of maatregelen voorzien in het deelbekkenbeheerplan in of nabij de aandachtszone.

3.2 Ruimtelijke ordening

260 Zie deel planologie onder 1.2

4 Toetsing aan het watersysteem

4.1 Oppervlaktewaterkwantiteitsmodelleringen = OWKM

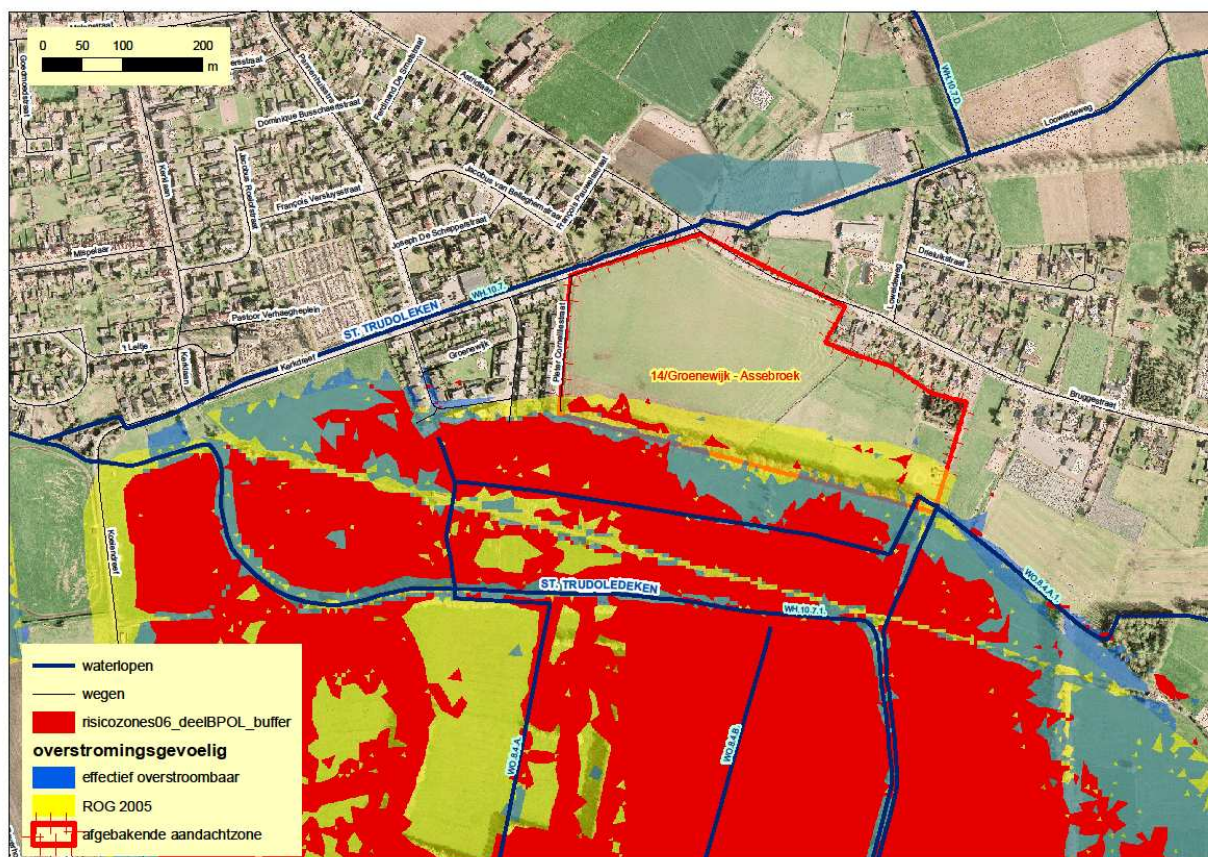
Computersmodellen van de waterlopen laten toe de waterstanden in de waterlopen te simuleren bij allerlei scenario's inzake regenperiodes en ingrepen in de waterloop.

Er is geen OWKM uitgevoerd voor het gebied.

4.2 Gekende overstromingen

270 31/12/2002 : N.a.v. de overstromingen rond de jaarwissel werd de ROG kaart geactualiseerd. De Polder Sint-Trudoledeken heeft na de overstromingen van de jaarwissel 2002-2003 de contouren aangegeven van de overstromingen in de omgeving. Deze staan aangegeven op de ROG kaart. Aangenomen mag worden dat de contouren, aangereikt door het polderbestuur, gelet op hun jarenlange ervaringen met overstromingen en uitgesproken terreinkennis vrij volledig en vrij nauwkeurig zijn. Desalniettemin werden deze contouren onderworpen aan een toetsing aan het digitaal hoogte model (DHM of DTM) die doorgaans aanleiding gaf tot het inkrimpen van de oorspronkelijk ingetekende contouren.

Juli 2005 : zie verslag van de overstromingen van juli 2005 in West-Vlaanderen. Op pg 99 wordt summier melding gemaakt van overstromingen van uit het Sint-Trudoledeken en het blank staan van de Assebroekse Meersen.

Figuur 13: ROG kaart.

280 Naast 2 bovenstaande vermelde data van overstromingen mag inzake het gebied Assebroekse Meersen, Gemene Weiden gesteld worden dat deze doorgaans elk jaar gedurende de winter in mindere of ruimere

mate blank komen te staan. Wellicht zijn er overstromingen geweest van voor 2002 die qua omvang deze van 2002 overtrof. Deze zijn echter kartografisch niet gedocumenteerd.

4.3 Analyse overstroomd areaal en volume aan de hand van het DHM

Aan de hand van de overstromingscontouren van de ROG en van het DHM kan worden ingeschat wat de waterstand was bij de overstromingen van 2002-2003. Dit stemt grosso modo met de lichtblauwe kleur op Figuur 14. Met name tussen 5m en 5m20.

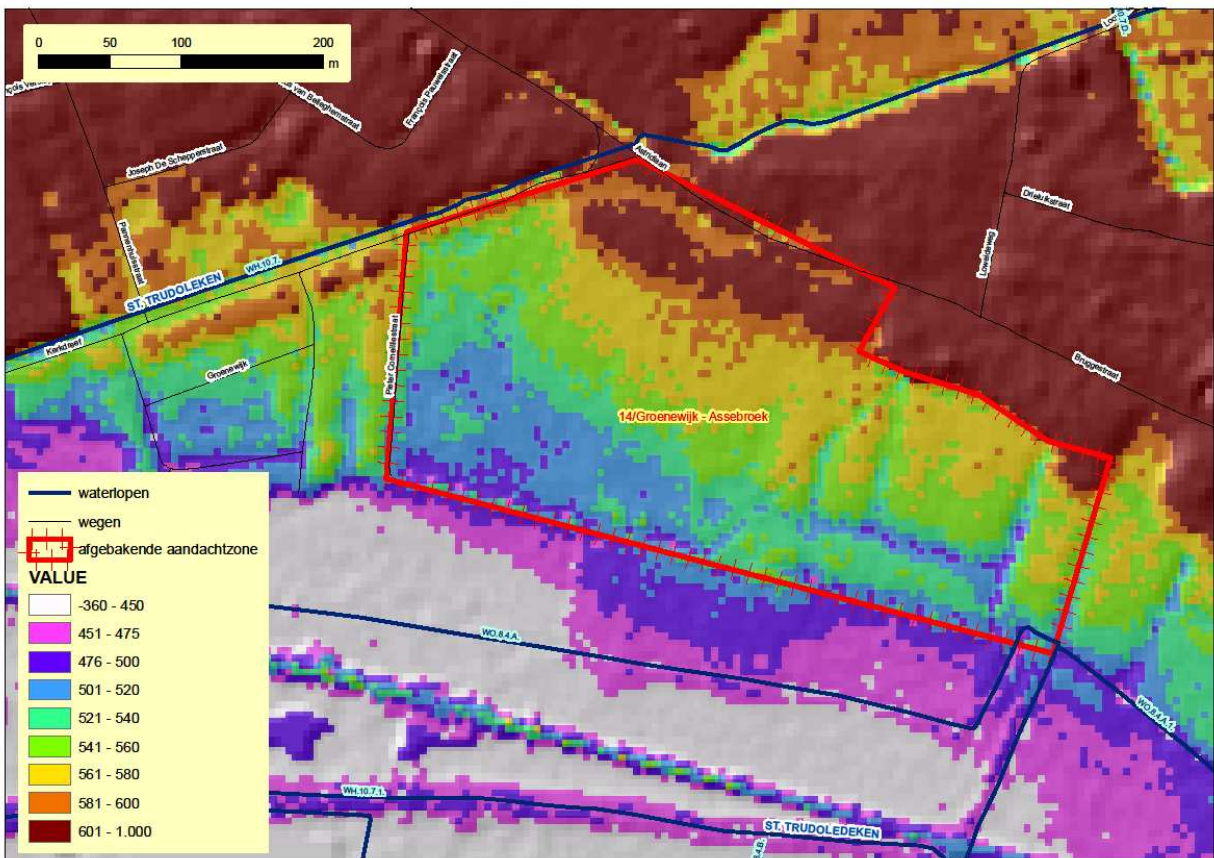
Het volume water dat wordt geborgen bij verschillende waterhoogtes waarbij het terrein blank komt te staan kan worden geraamd aan de hand van het digitaal hoogte model.

Zetten we de contouren van de ROG en de effectief overstromingsgevoelige gebieden uit t.o.v. het DHM dan kan men hier uit afleiden dat bij de overstromingen van 2002-2003 het water een peil bereikte van ongeveer 4m75 TAW. Mogelijks kan dit naar de 5mTAW gaan onder nog zwaardere overstromingen.

De ramingen geven de oppervlakte dat blank staat en het volume dat geborgen wordt bij verschillende theoretische waterhoogtes. Dit in stappen van 10 cm.

VOLUMES BIJ VERSCHILLENDE HOOGTES						
referentie hoogte	480	490	500	510	520	530
totale opp m ²	300	1.175	3.950	12.150	21.625	31.300
totaal volume m ³	23	89	351	1.114	2.825	5.524
gemiddelde hoogte cm	8	8	9	9	13	18

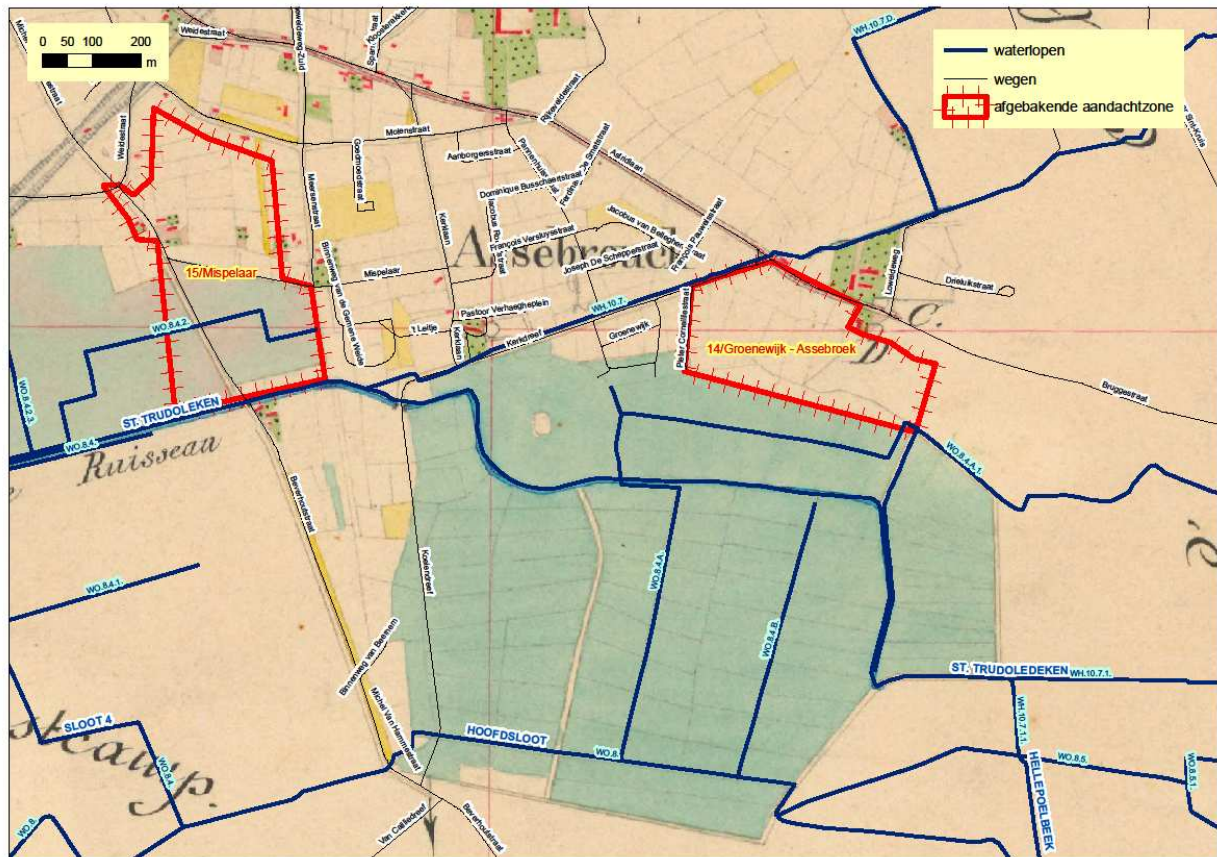
Tabel 1: Overstroomd areaal en geborgen volumes water bij overstromingen bij verschillende hoogtes

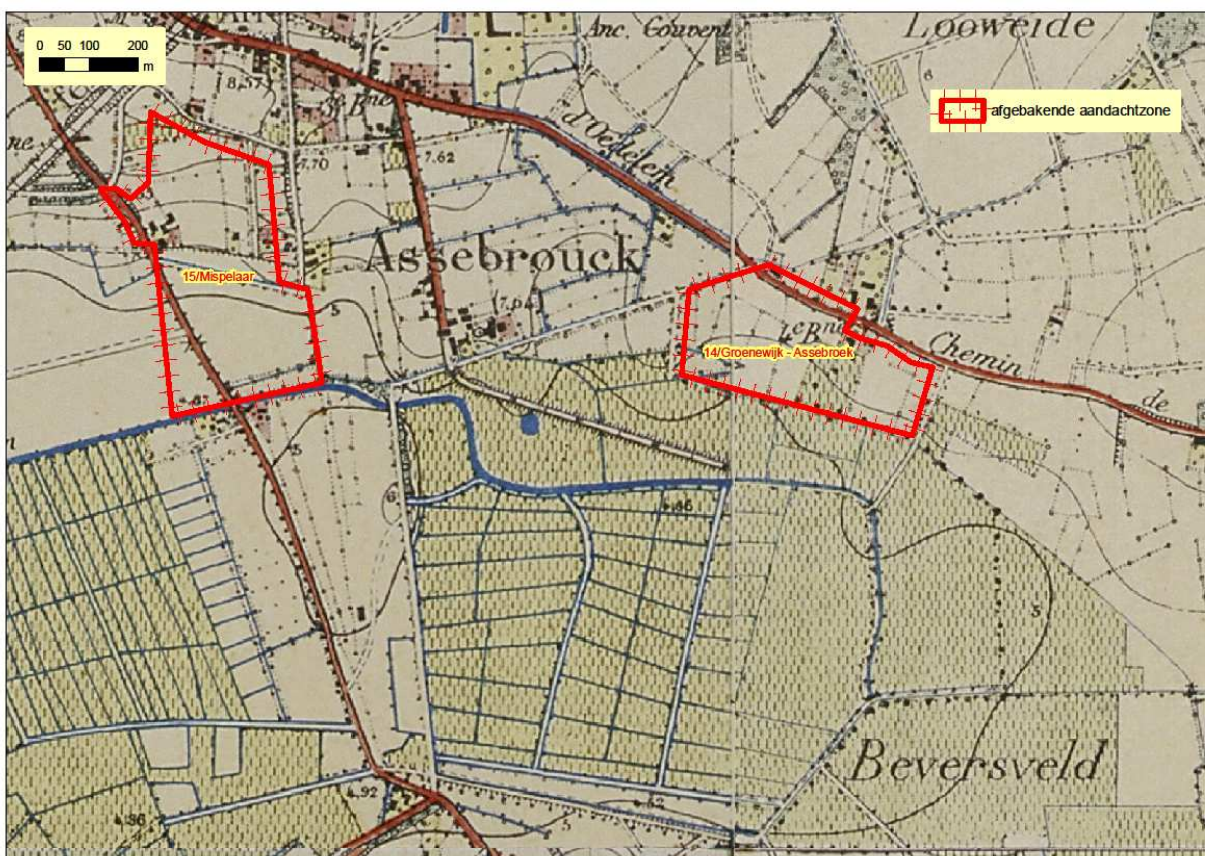
Figuur 14: Detail digitaal hoogte model in de omgeving van aandachtszone.

4.4 Historische kaarten

Uit de réduction cartes cadastraux (NGI) van 1853 staat de zone Groene Wijk aangeduid als akker. Het paalt aan een zuidelijke zone “nat” weiland. De analyse van de NGI kaart uit 1884 geeft dezelfde bevinding weer inzake bodemgebruik. Ook hier kan uit worden afgeleid dat de zone “Groene Wijk” niet onderhevig zou zijn geweest aan regelmatige overstromingen.

Figuur 15: Extract uit Réduction Cartes Cadastraux (NGI) gemeente Assebroek uit 1853.

310 Figuur 16: Extract uit NGI kaart 1884

5 Conclusies

Het gebied Groene Wijk watert af in zuidelijke richting via kleine polderwaterlopen naar de Hoofdsloot. Het paalt aan de Assebroekse Meersen die quasi jaarlijks blank komen te staan. Bij extreme overstromingen, zoals in de jaarwende 2002-2003 komt het zuidelijk deel van de aandachtzone blank te staan. Het areaal dat overstroomt bij hoge waterstanden van 5m20 wordt geraamd op ruim 2 ha, met een geborgen volume van 2.800m³. Bij een peil van 5m30 zou het areaal dat blank komt te staan 3ha bedragen met een geborgen volume van 5.500m³.

320 Het noordelijk deel van de aandachtzone, tegen de Kerkdreef aan is hoger gelegen dan 5m40 en daardoor wellicht niet vatbaar voor overstromingen. De functie wonen is daardoor compatibel met het watersysteem.

Voor wat betreft het zuidelijk deel van de zone zou de realisatie van woningen niet enkel een risico met zich teweeg brengen doch kan er ook meer dan 5.000m³ buffervolume verloren gaan.

ALGEMEENE BESLUIT:

- Het noordelijk deel van de zone Groene Wijk kent geen overstromingen.
- Het zuidelijk deel van de zone Groene Wijk komt regelmatig gedeeltelijk blank te staan.

6 Suggesties naar ontwikkelingsperspectief

330 Het GRS Brugge voorziet voor dit woonuitbreidingsgebied een herbestemming naar open-ruimte. In het richtinggevend gedeelte stelt men dat het aangewezen is een bestemming te voorzien als landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Overstromingsrisico's is dan ook een onderwerp dat niet aan de orde is gelet op de herbestemming. Binnen de bestemming open ruimte is het aangewezen oog te hebben voor het bufferend vermogen dat het gebied intrinsiek bevat. Terreinophogingen en nivellering van het maaiveld in het kader van landbouwkundige uitbating is dan ook niet aangewezen in het zuidelijk overstroombaar gedeelte van het aandachtsgebied.